

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ДЕРИВАТИВІВ В УКРАЇНІ

Дериватив – стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати чи продати у майбутньому цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених умовах [1].

Фінансовий ринок умовно можна розділити на дві частини, між якими є суттєві відмінності і які, водночас, є дуже пов'язаними. Це ринок спот операцій і ринок строкових угод.

Історія становлення ринку біржових деривативів в Україні починається з 1994 року, коли на Придніпровській товарній біржі (м. Дніпропетровськ) відбулися перші торги валютними ф'ючерсними контрактами.

Законодавство України щодо ринку похідних фінансових інструментів є неповним та недосконалим. В таких умовах відсутні реальні ефективні механізми захисту прав інвестора.

На сучасному етапі існує об'єктивна необхідність розвитку ринку похідних фінансових інструментів в Україні. Особливістю правового регулювання ринку деривативів є відсутність єдиного спеціального закону та фрагментарне регулювання питання на рівні окремих законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів у різних галузях законодавства: податковому, банківському, законодавстві про цінні папери.

Основні напрямки вдосконалення розвитку ринку деривативів в Україні:

- 1) запровадження політики державного регулювання операцій з деривативами;
- 2) удосконалення системи оподаткування операцій з деривативами;
- 3) подальший розвиток бірж та інших інфраструктурних установ (рейтингових агентств тощо), як необхідні для здійснення операцій з валютними деривативами;
- 4) підвищення рівня кваліфікації персоналу банків щодо використання деривативів;
- 5) поступове усунення прямої заборони для суб'єктів валютного ринку на проведення операцій з валютними деривативами, запровадження гнучкого курсу гривні [2, с. 70-76].

1. Податковий кодекс України: за станом на 1.10.2011р./ Верховна Рада України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Гордон В.Б. Роль деривативів на ринках, що розвиваються / В.Б. Гордон // Фінанси України. – 02/2005. №1. - С.70-76.